

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Leif Inge Paulsen, +47 74 16 80 93

Lav vannstand i Hammervatnet - anmodning om at vannuttak fra Hoplavassdraget konsesjonsbehandles

Tørrlagte gyteplasser for aure, vekst av blågrønnbakterier samt endret plantesamfunn tyder på at vannstanden i Hammervatnet periodevis er så lav at den strider med allmenne interesser og målene i vannforskriften. NVE anmodes som konsesjonsmyndighet etter vannressursloven å kalle vannuttaket fra Hoplavassdraget inn til konsesjonsbehandling.

Vannforskriften og vedtatt Vannforvaltningsplan for Trøndelag har som mål å oppnå god økologisk tilstand i alle vannforekomster innen 2021.

Hoplavassdraget i Levanger omfatter bl.a. innsjøene Movatn, Hoklingen og Hammervatn. Hoklingen benyttes som råvannkilde for drikkevann til Levanger. Norske Skog Skogn AS benytter også vann fra Hoklingen. Levanger kommune har en konsesjon til vannuttak fra 1966, og det er fastsatt vilkår om minstevannføring på 0,5 m³ til Fossingelva. Movatnet og Hoklingen oppfyller kravet i vannforskriften om god økologisk tilstand. I følge Levanger kommune er det rikelig vanntilgang til Hoklingen som følge av stort nedslagsfelt, og det slippes ifølge kommunen ekstra vann til utløpselva Fossingelva sommers tid, mer enn de er pålagt i henhold til konsesjonen. I Fossingelva er det imidlertid indikasjon på at elvemuslingbestanden har rekrutteringsutfordringer, ukjent av hvilken grunn.

Fylkesmannen har mottatt bekymringsmeldinger mht. vannmiljøtilstanden i Hammervatnet. Henvendelsene omhandler bl.a. lav vannstand sommers tid, tørrlagte gyteplasser for ørret og kraftig vekst av bl.a. takrør rundt vatnet. Sommeren 2018 hevdes det at vannstanden var 90 cm lavere enn normalt. I følge henvendelsene synes redusert vannstand å harmonere i tid med økt settefiskproduksjon og vannuttak fra Hammervatnet til Åsen settefisk AS, evt. økt lekkasje fra dammen ved utløpet av Hammervatnet.

Lav vannstand i Hammervatnet er uheldig for økologien i innsjøen. Tørrlegging av gyteplasser er nevnt. Ellers er lav vannstand uheldig for produksjon av bunndyrfaunaen som igjen medfører mindre næring for fugl og fisk. Hammervatnet fuglefredningsområde ligger i østre del av vatnet. Sommeren 2018 var det tørt land herfra og flere hundre meter ut i vatnet. På grunn av sterk gjengroing av takrørvegetasjonen i naturreservatet over mange år, ble det i 2017 gjennomført utgraving av vannkanaler for å bedre forholdene for fuglelivet. Lav vannstand i vekstsesongen vil påskynde gjenveksten av takrør i kanalene. Lite vann i Hammervatn medfører dessuten mindre fortynning av næringsstoffer som tilføres vannforekomsten og dermed høyere konsentrasjon av fosfor og nitrogen. Sommeren 2018 ble det også registrert blågrønnbakterier i Hammervatnet. Fylkesmannen har på grunnlag av trofiundersøkelser fra NTNU vurdert at Hammervatnet ikke tilfredsstiller kravene til god økologisk tilstand.

Cyanobakterier av typen *Dolichospermum lemmermanni* i Hammervatnet (tidligere *Anabaena lemmermannii*). Foto tatt 27.6.2018 av Fylkesmannen i Trøndelag.

Det er opp til de enkelte sektormyndigheter å bidra i arbeidet mot målet om god økologisk tilstand i Hammervatnet. Levanger kommune har som sektormyndighet for utslipp fra landbruk og avløp anledning til å begrense tilførselen av næringsstoffer, noe som forventes blir gjennomført.

Etter § 12 i vannforskriften aksepteres ikke nye påvirkninger som medfører forringelse av vannmiljøtilstanden til dårligere enn god tilstand. NVE har i flere brev vedrørende økt vannuttak til

Åsen settefisk AS satt vilkår om stabil vannstand i Hammervatnet for ikke å kreve konsesjonsbehandling etter vannressursloven.

Klima- og miljøavdelingen mener at vannstanden i Hammervatnet kan bli så lav sensommers tid at det strider med hensynet til allmenne interesser, blant andre verneformålet for naturreservatet og målene i vannforskriften. Ut fra dette anmodes NVE om å kalle vannuttakene fra Hoplavassdraget inn til konsesjonsbehandling etter vannressursloven.

Med hilsen

Kari Tønset Guttvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Leif Inge Paulsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg, bilder mottatt i saken

- 1 Gytegroper
- 2 Nåledemning
- 3 Vanninntak Åsen settefisk
- 4 Vannstand 25.aug.
- 5 Vannstand

Kopi med vedlegg:

Marit Forbord			
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Bjørn Forbord			
NTNU Vitenskapsmuseet			Trondheim
Torunn Forbord			
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Åsen Settefisk AS	Hopla 47	7632	ÅSENFJORD
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM